

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, isimi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ostanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Ruski car †.

Včeraj popoldne ob 1/4 na 3. uro je v Livadiji ruski car Aleksander III. umrl. Navzočna je bila vsa carska rodovina.

Car je umrl lahko in pri popolni zavesti.

Dolga in huda bolezen ga je bila tako izmučila, da se ni s smrtjo nič boril.

Po carjevi smrti ob 4. uri popoldne so v Livadiji navzočni veliki knezi in državni funkcionarji prisegli novemu carju Nikolaju Aleksandroviču zvestobo.

Danes se je truplo carja Aleksandra prepeljalo iz Livadije v Odeso, od koder se popelje v Peterburg, kjer se položi v carsko rakev v Peter-Pavelski trdnjavi.

Izpolnila se je tragična usoda. Najmogočnejši vladar naše dobe je v najlepši moški dobi po kratki, a grozni bolezni izdihnil dušo svojo.

Rodil se je Aleksander III. dné 10. marca 1845. l. kot drugi sin carja Aleksandra II. Po smrti starejšega brata Nikolaja je postal prestolonaslednik in se je poročil z bratovo nevesto dansko princezino Dagmar.

Vzgojen je bil za vojaka, pokazal se v rusko-turški vojni hrabrega junaka in bil kot car zaščitnik evropskega miru.

Po siloviti smrti očetovi dné 13. marca 1881. l. je zasedel ruski prestol.

Bil je prvi rusko-narodni car, unet Slovan, kateremu ni bila pri srci samo moč države in slava njegova, ampak v prvi vrsti sreča, duševno in gmotno blagostanje ruskega naroda.

Trinajst let je trajala vlada njegova. Omejil je nihilistično gibanje, uvedel zdrave reforme in pridobil Rusiji v celem svetu tak ugled in tako veljavo, kakeršne ni prej imela nikdar.

Vsa njegova zunanja in notranja politika je bila specifično ruska.

Zato je bil tudi popularen in priljubljen, kakor pred njim samo Peter veliki, — pridobil si je priimek „Aleksander pravični“.

„Jaz sem car kmetov. Samo dva vladarja pozna zgodovina, ki sta umela svojo na-

logo: Henrik IV, kralj francoski, ki je hotel vsakemu kmetu zagotoviti nedeljsko pečenko in jaz, ki hočem ruskemu kmetu zagotoviti vsakdanji kruh.“ — To je bil rajnega carja program. Spomin njegov bode velik v svetovni zgodovini, sosebno drag pa ruskemu narodu in ž njim vsem Slovanom. Vječnaja mu pamjat!

Državni zbor.

Na Dunaji, 31. oktobra.

Narodnostno vprašanje, katero je bila koalicijska večina odstavila z dnevnega reda, si je z elementarno silo odprlo pot v parlament. Vse te dni je bilo izključni predmet splošne pozornosti. Vse drugo je bilo pozabljeno. Za kazenski zakon, za volilno reformo in za druge take reči se ni nihče brigal. Primorsko vprašanje je bilo postalo akutno vprašanje za obstanek koalicije in je še vedno tako, da bi zamoglo postati nevarno.

Ustrezaje prošujam svojih italijanskih somišljenikov se je bil povrnil grof Franc Coronini na Dunaj. Pozabil je, da ne zastopa samo Italijanov ampak tudi Slovence in se z vso gorečnostjo zagnal v boj za lahonske interese. Vpliv njegov je velik in ves ta svoj vpliv je porabil zoper Slovence. Goriški Slovenci naj tega ne pozabijo, kadar bo prilika z grofom Francem Coroninijem obračunati.

Italijanski člani Coroninijevega kluba so hoteli izstopiti. Coronini je naprosil predsednika Chlumeckega, naj gre ž njim in z isterskima poslancema Bartolijem in Rizzijem k ministrom. Chlumecki je to storil. Ko je Windischgrätz to deputacijo vzprejel, sta bila navzočna tudi ministra Bacquehem in Schöaborn. Vlada je deputaciji rekla, da ni imela namena storiti Italijanom krivico in da bo njih želje upoštevala. Italijani niso bili s tem odgovorom zadovoljni in Bartoli in Rizzi sta izjavila, da izstopita iz kluba. Franc Coronini je šel še jedenkrat k Windischgrätzu in mu prigovarjal, pa zaman.

V tem se je pa situacija hkrati premenila. Levičarji so se sešli na klubovo sejo. Chlumecky in Plener sta pojasnjevala celo vprašanje, a levičarji

se s temi pojasnili niso zadovoljili in se tako angaževali za Italijane. Vled tega je postalo vprašanje pereče.

Pred današnjo sejo se je zopet sešel ministerski svet, na kateri je bil povabljen tudi baron Chlumecky, ob istem času pa je imel sejo tudi Coroninijev klub. V klubu so nemški člani grof Adolf Dubsky, baron Rollberg in baron Ludwigstorf se izrekli, da po vladni izjavi, da se bo postopalo na Primorskem po faktučni potrebi, Italijani nimajo povoda biti vznemirjeni. Tem Nemcem so se pridružili tudi poslanci Tržaški Stallitz, Luzzatto in Burgstaller, a isterska poslanca se nista dala pogovoriti. Coronini je šel zopet k Windischgrätzu in mu obrazložil, da bi eksodus isterskih poslancev razbil njegov klub. Na to je ministerski svet sklenil naslednjo izjavo:

„Naredba glede dvojezičnih napisov nisplošna. Tam, kjer so se napisi že napravili tam ostanejo, napravijo se tudi v Piranu, glede drugih sodišč pa se bodo napravili dvojezični napisi z ozirom na krajevne razmere.“

S tem sklepom se je vlada umaknila s svojega stališča, s tem je kapitulirala pred italijanskima poslancema. Italijani bodo to po vsej pravici zmatrali za zmago svojega revolucionarnega gibanja.

Tudi ta vladna izjava ni zadovoljila isterskih italijanskih poslancev, slovenske koalicije pa je presenetila kaj neugodno. Z vladno izjavo se je sicer rešil Coroninijev klub pretečega razpada, zajedno pa je oškodovan vladni ugled in užaljeni so Slovenci in Hrvati.

Slovenski koaliranci se s tem popuščanjem niso, ne morejo in ne smejo zadovoljiti.

V tem, ko se je vse to pletlo za kulisami, razširjala se je po kuloarjih govorica, da sta Schönborn in Plener odstopila.

Zanimanje za razprave o ksz. zakonu je bilo jako majhno in šele ko je dr. Gregorec prijel predsednika Chlumeckega zaradi njegovega pristranskega postopanja, vrel so poslanci v zbornico. Le-

LISTEK.

Lady Hilda.

(Roman, angleški spisala Ouida.)

XI.

(Dalje)

— Kaj misliš delati s tem človekom? ponovi lord Clairvaux svečano odmaknóvši svoj krožnik. Vse to je jako lepo, jaz vem — Romeo in lunin svit in poezija in vse te bedarije; Talijani so vražji ljudje in spretni za kaj takega, a da se tebi kaj tacega ljubi, ne bi bil nikdar mislil. Razun tega, ti veš, da to ne more tako dalje biti. On je poštenjak, tega ne tajim, a tako mi solnca, dandanašnji to je nekaj kadar stvarjamo take prostote — tri škandala pri kvartanju v klubu to zimo — a ti veš, da to ne more tako dalje biti; nemogoče, da ozbiljno misliš, toraj? ali znabiti?

Na ustniah lady Hilde se je pojavil oni lahki prezirni posmeh, ki je njenega brata zmerom porazil, ki ga pa della Rocca nikoli videl ni.

— Jaz ne mislim, korigirati srečo pri kvartanju, kaj šel! Moj dragi Miroslav, ti moraš reči, kaj misliš — ali malo jasneje, prosim te. Kako je to, da ti tvoji Angleži govore tako smešno brez

repa in glave? Nemara zato, ker se niso v Eltonu nikoli slovnič učili.

— Pustimo to, jaz bom povedal bolj jasno, odvrne Clairvaux malo zlovoljen. Mila mi je rekla, da se kaj rada gledata ti in ta Italijan, ki je vedno za tabo in pri tebi. Je li to resnica? in kaj bodeš ž njim začela? Na, zdaj sem ti povedal svojo.

On se je jako tresel dokler je govoril, ali kar je mislil, je bila njegova dolžnost, da misli in smatral je za svojo dolžnost, izreči te misli. Lady Hildi šine vsa kri v lice, nosnice so se ji širile od silne razburjenosti, ustnice so obledele od jeze.

— Mila je ničla! pravi jako srdito ali skoro se zopet malo umiri. Mila je zlobna neumnica! — pristavi trpko in zaničljivo — a kako me moreš tako ponižati s tem, da poslušáš to neumno besedičenje in mu verjameš? V ostalem, kaj mi hočeta vidva? Nisem vajena, da mi se kaj diktira ali očita.

— O ne, jaz vem, odgovori brat ponižno, odpusti mi, tako je brez dvoma — samo mi povej, kako bode to končalo?

— Kaj kako se bode končalo?

— Ta tvoja ljubezen.

Ladi Hilda zopet prebledi.

— Moj dragi brat, pravi mu hladna kakor led, ti nisi moj varuh, niti sopro, niti kaj družega,

ti si mi jedino pooblaščenec in upravitelj mojega premoženja — a jaz ne vem, da te to pooblašča, da si nesramen. Ti ravnó tako govoriš, kakor da imaš pred sabo hčer svojega gozdarja, „ki je zašla s prave poti.“ Kar della Rocca za me čuti, ni družega, nego simpatija nazorov in ukusa. Pa ko bi bilo tudi kaj družega, kaj to koga briga?

Lord Clairvaux se nasmeje.

— Da, ti si baš žena, s katero bi možki mogli samo prijateljovati — ali ne govoriš o tem dalje, Hilda. Znabiti nimam pravice, da ti povem kakšno besedo, ti si sama gospodarica in vse to, nobenemu na svetu odgovorna. A moreš li vender zanikati, da sem tvoj brat?

— Nikoli nisem tega zanikala, tako mi je pa skoro žal, da si mi brat.

— To je zlobno, jako zlobno, izpregovori patetično. A ti se nemara noteš pravdati, za pravdanje potrebna sta dva, a jaz se ne bodem pravdal. Bila sva vedno dobra prijatelja, še več ko to — jaz mislim — da sem jaz jedini človek na svetu, ki te je istinito ljubil...

— I, kakor vsak drugi, in ti misliš, da te to pooblašča, da si tako nesramen, odvrne sestra pogledavši ga jezno, a ta nje pogled je bil tak, da bi ga javljne kdo prenašati mogel. (Dalje prih.)

vičarji in Italijani so Chlumeckemu živahno pritrjevali, burno pa so jim ugovarjali v jedno falango združeni konservativni in slovanski poslanci. Pod utisom tega viharnega prizora se je zaključila seja.

Začetkom seje predloži minister notranjih del zakonski načrt glede roka za vlaganje pritožb zoper razsodbe deželnih političnih oblastev, potem pa je domobranski minister Welsersheimb odgovoril na interpelacijo Sokolovo glede ravnanja z učitelji pri vojaških vajah in zahteval, naj se mu naznanijo imena, ker sicer da je vestna preiskava nemogoča.

Potem se je nadaljevala razprava o novem kazenskem zakonu.

Predsednik je naznanil, da predlaga posl. Pernerstorfer, naj se načrt kazenskega zakona odkloni. Za slučaj, da bi ta predlog ne obveljal, predlaga, naj se načrt odkaze kazenskemu odseku, da o njem novič poroča, če pa bi tudi to ne obveljalo, predloži 357 preminjevalnih in že zadostno podprtih predlogov.

Posl. dr. Nitsche se je izrekel za načrt, češ, da je v primeri s sedanjim kaz. zakonom dosti boljši in da se posamični nedostatkoli lahko premené po posebnih novelah, česar so potrebne zlasti določbe glede porot in glede časopisja.

Posl. Purghart je obžaloval, da se ni zajedno s kaz. zakonom predložil tudi zakonski načrt o izvrševanju kaznij, ter zahteval, naj se s političnimi kaznjenci drugače postopa, kakor sedaj.

Posl. dr. Bareuther je rekel, da se boji za načrt, ker ima toliko nasprotnikov. Ko bi se reforma prepredila, bi ostala Avstriji žalostna slava, da ima izveden Turčijo najresakcionarnejši kazenski zakon v Evropi. Govornik polemizuje potem s posameznimi njegovimi predgovorniki zlasti s Schornom in Treuinfelsom, rekši, da je nasprotstvo mej njima in svobodomiselnimi poslanci nepremostno. Bog ne potrebuje nikakega varstva, le verska čutila je potrebujajo, na to varstvo imajo pravico vse državno priznane religije. Kritiko pa ni smeti uničiti. Nравnost ni odvisna od vere, to je šele pred kratkim priznal neki nadškof. Govornik se je potem bavil s posamičnimi načrtovimi določbami ter končno rekel, da je slabo obiskovanje zborničnih sej nedostojno avstrijskega parlamenta.

Posl. dr. Scheicher se je izjavil zoper zakon, češ, da so vsi zakoni nesrečni, pri katerih sodelujejo samo pravniki, grajal posamične določbe načrtove in se bavil z Bareutherjevimi izvajanjimi o veri. Priznal je, da more biti kdo naven, ne da bi imel kaj vere, ali višja pravnost izvira samo iz vere. Tudi to ni resnično, da so dogme v kakem nasprotju z znanostjo. Cesar Jožef je rekel, da tistega, ki taji Boga, ni zapreti, ampak vtakniti v blaznico. To na se zgodi, ne pa, da se bogotajci razglasijo kot filozofi in učenjaki. Govornik se je bavil tudi s kaznimi, se izrekel zoper palico, pa zahteval, naj se kaznjenci porabijo v kolonizacijske namene.

Ko sta še govorila posl. Czajkowski in dr. Schorn, se je razprava zaključila in na vrsto so prišle interpelacije.

Posl. grof Alfred Coronini in tovariši so interpelirali ministra notranjih del zaradi postopanja Goriškega župana s slovenskimi strankami.

Posl. Spinčič, grof Alfred Coronini in tovariši so interpelirali celokupno ministerstvo zaradi dogodb v Istri, zahtevajoč, naj po nepristranskih organih da vse dogodbe preiskati, zlasti tudi v koliko so hujkanja italijanskih časopisov doprinesla k zadnjim izgredom, in naj na podlagi tako dobljenih podatkov stori kar treba, da se zakonu in pravičnosti da zadostneje.

Koncem seje je posl. dr. Gregorec vprašal predsednika Chlumeckega, ali je resnično poročilo nekaterih listov, da je Chlumecky peljal italijansko deputacijo k ministerskemu predsedniku. Tako postopanje ne soglašajo z obljubo Chlumeckega, da bo napram vsem strankam objektivni in vedno nepristransko postopal in je zato vznemirilo vedno z lojalnimi sredstvi se boreče in protiaustrijskih in protidinastičnih demonstracij nikdar prirejajoče Slovence.

Predsednik Chlumecky je odgovoril, da izvršuje svoje predsedniške dolžnosti objektivno, da pa zunaj zbornice dela, kar se mu zdi prav.

Posl. dr. Gregorec je na ta izvajoči odgovor hotel takoj odgovoriti, pa predsednik mu tega ni dovolil, češ da o njegovih odgovorih na interpelacije ni dopustna nikaka debata.

Prihodnja seja bo v ponedeljek.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 2. novembra.

Celjsko vprašanje.

Zoper ustanovitev nemške slovenske gimnazije v Celji so se do sedaj izrekle razen Celjskega in Graškega občinskega sveta tudi mestni občini Ptuj in Gorenja Radgona, a Nemci agitujejo, da bi se izrekle še druge občine. Tudi levičarsko društvo sa Gorenjo Avstrijsko, ki je v sredo zborovalo v Lincu, se je potegnilo za svoje Celjske brate in vzprejelo resolucijo, s katero posilja levičarje, naj glasujejo zoper dotično proračunsko postavko in eventualno izstopijo iz koalicije.

Poljaki proti ravnopravnosti.

Lvovski „Przeglad“ nadaljuje svoje perfidne članke zoper narodno ravnopravnost na Primorskem. Pravi, da bi si bil Klun pridobil zaslugo za koalicijo, ko bi bil opustil drugo svojo interpelacijo glede isterskih dogodb in nadaljuje potem: „Da goji italijansko prebivalstvo Istre simpatije za Italijo in kralja Umberta, je samo naravno. Manj razumevno pa je, če kličejo Slovenci in Hrvati „Živio car!“ ko car ni ne Slovence ne Hrvat niti zaveznik Avstrije. Kako je moči Italijanom zameriti, da se zoperstavljajo dvojezičnim napisom, ko so Slovenci v Ljubljani odpravili nemške ulične napise. Nemci v Ljubljani imajo že dolgo časa dosti več ugleda kakor Slovenci n. pr. v Piranu, kjer so največ analfabeti in za katere so slovenski napisi hijeroglifi. Slovenci nikakor ne morejo zahtevati, naj koalicija goni od sebe italijansko prebivalstvo in je pahne iredentizmu v roke“ Tako pisarjenje obuja legnusa. Na srečo je mej Poljaki še mnogo elementov, ki ne soglašajo s tem katoliško konservativno-židovskim listom, s katerim že noben poljski list več ne polemizuje in v zaduščenje nam je, da sta se lista „Kurjer Lwowski“ in „Nowa Reforma“ potegnili za nas in postavila na našo stran.

Koaličijske pojedine.

Posredovanjem posl. Exnerja so se koalirani poslanci dogovorili, prirediti vsak teden skupno pojedino. Prva taka pojedina se je vršila v sredo. Ministri izvemši Welsersheimba so prišli vsi, izmej poslancev pa največ levičarjev in Poljakov, konservativcev le malo, mej njimi seveda grof Hohenwart. Zabava ni bila nič prida; politične dogodbe zadnjih dni so uplivala na posamezne stranke, da so se gledale malo pisano.

Občinske volitve v Pragi.

V sredo so se vršile v Pragi dopolnilne volitve v obč. svet Praški. Boj mej Staročehi in Mladočehi je bil srdit. Voliti je bilo 36 obč. svetnikov in Mladočehi so dobili 16 novih mandatov, tako da bodo sedaj imeli v obč. svetu 41 zastopnikov. Vseh obč. svetnikov je 90. Mladočehom manjkajo do polovice še štirje mandati. Prihodnje leto bodo torej imeli večino v obč. svetu glavnega mesta kraljevine Češke.

Vnanje države.

Bolgarsko sobranje.

Sobranje zboruje šele nekaj dni, a vender je bilo že več viharnih sej, zlasti pri verifikaciji volitev. Opozicijski govorniki so pojasnjevali, kako nasilno in nezakonito je vlada postopala, prav kakor za časa Stambulova. Vlada je doslej še vsem nevarnostim srečno utekla, a trdne in zanesljive večine nima in zato si jo hoče osnovati na ta način, da združi konservativce in zmerne rusofile v novo stranko, ki bo omejila svoje delovanje na notranje politična vprašanja in se zoperstavljala poskusu, spraviti v pogovor vprašanje o porazumljenju z Rusijo.

Francosko ministerstvo

bo menda, kakor kažejo vsi znaki, kmalu odstopilo. V zbornici je imelo že nekaj hudih bojev prebiti in le slučaj je bil, da je ni zadel velik poraz. Prvi boj se je unel zaradi poverjenj ravnatelja v trgovinskem ministerstvu Favettea. Mož je zaračunal 21.000 frankov potnih stroškov. Dokazalo se mu je, da bi bil moral celo leto noč in dan potovati po Franciji, da bi bil smel toliko zaračunati, da pa dejanski še teden dni ni bil na potovanju. Ministerstvo je Favettea zagovarjalo in opiralo, in ni hotelo pripustiti, da bi se proti njemu sodno postopalo, boječ se, da bi mož zamogel kompromitovati posamezne ministre, a videvši, da zbornica neče odnehati, je obljubila sodno preiskavo, samo da ne pride do krize. Takisto hud boj se je unel zaradi posl. Mirmana. Ta je bil prej učitelj. Zavezal se je bil službovati kot učitelj deset let, za kar je bil po zakonu oproščen vojaškega službovanja. Predno pa je minulo teh deset let, je bil Mirman voljen poslancem. Odpovedal se je zategadelj službi in — vojni minister ga je pozval, da mora odslužiti tri leta. Debata o tej stvari je bila arditna, a vlada je zmagała samo zategadelj, ker je Mirman socialist. Tretja debata bo te dni. Židovski topničarski stotnik Dreyfus je važne vojaške tajnosti prodal Italiji. Vlada ga je dala zapreti, a ni dvoma, da pride vsled tega v zbornici na razpravo židovsko vprašanje.

Kitajsko-japonska vojna.

Japonci napredujejo sicer počasi, ali uspehi njihovega vojskovanja se trajni. Kitajsko prizadevanje,

jim ubraniti prehod čez reko Jalu, ki je meja mej Korejsko in Kitajsko, se je izjalovilo. Japonska vojska je kitajsko premagala, zajedno pa se je posebeo krdelo izkrcalo blizu Port Arturja, kateri hočejo Kitajci zavzeti. Če se jim to posreči, bodo gospodarji zaliva Pečeli in odprta jim bo najkrajša pot v Peking.

Dopisi.

Iz Krškega, 30. oktobra. [Izv. dop.] (Trto-rejska zadruga.) V Krškem osnovala se je trto-rejska zadruga „pepinjera“, zadruga z omejeno zavezo. Namen zadruge je pospeševati trto- in vinorejo v obče, posebno pa v krškem okraju s tem, da ustanovi pepinjere na primernih krajih, da vzgojuje, kupuje in prodaja ameriške kluče in bilje in cepilene ameriške trte. Pepinjera bode skrbela, da se bodo jemala najboljše ameriške trte za podloge ter da se bodo na nje cepile najzlahtniše evropske trte. Zadruga obstoji vsaj 10 let. Zadrugi deleži so ustanovljeni na 10 gld. in dajo 5% obresti, vrh tega pa se tudi izplača določeni del vsakoletnega dobička kot dividenda. Zadrugi imajo lahko po več deležev in dobivajo za svojo lastno potrebo trte po 20% ceneje, kakor jih zadruga sploh prodaja. Svoje delovanje prične zadruga, ako je vplačanih vsaj 150 deležev. Odbor, kateri je že prošil za vpis zadruge v zadrugi register, sestavljen je sledeče: 1. Ivan Knavs, župnik, predsednik; 2. Karl Šener, župan in meščan, predsednikov namestnik; 3. dr. Tomaž Romih, meščanske šole učitelj, tajnik in poslovodja; 4. Anton Lavrišek, meščan in posestnik, blagajnik; 5. Fran Gregorič, meščan in posestnik, in 6. Viljem Pfeifer, meščan in posestnik, državni in deželni poslanec, odbornik. Prvo leto namerava zadruga cepiti in v pepinjero vložiti 100.000 klučev. Delo se bo vršilo po načinu, kakor se je delalo letos v prisilni delavnici v Ljubljani. Ako se prvi poskus dobro obnese, nadaljevalo se bode delo v prihodnjih letih v veliko večji meri. Kar se tiče donosnosti podjetja, naj služijo sledeče številke: Sodni okraj krški ima 1387 ha vinogradov; ker gre na vsak ha 10.000 trt, potreba je samo za sodni okraj krški 13.870.000 trt. Ako bi torej pridelala pepinjera vsako leto 100.000 trt, imela bi samo za sodni okraj krški 138 let dela. Pepinjera pa bode razširila svoje delovanje tudi na okraje izven Krškega in tudi izven kranjske dežele. Lahko bode torej ves pridelek prodala, in sicer dobro prodala. Krški politični okraj s 4521 ha vinogradov potrebuje 45.210.000 trt; Krausko s 11.631 ha vinogradov 116.310.000 trt; Štajersko s 34.056 ha vinogradov 340.560 trt; cela Avstrija s 251.499 ha vinogradov 2.514.990.000 trt. Ako bi se torej ustanovila v vsaki kronovini vsaj jedna pepinjera, v nekaterih tudi več, recimo v celi Avstriji 25, in bi vsaka pepinjera pridelala na leto 1.000.000 trt, pridelale bi vse pepinjere šele v 100 letih trte za celo Avstrijo. Razvidno je torej, da imajo pepinjere, kar se tiče njihove donosnosti, lepo prihodnost, in da je prostora dovolj še za veliko sličnih zadrug in tudi zasebnih pepinjer. Razvidno je pa tudi, da bodejo pepinjere tudi v narodno gospodarskem obziru velikega pomena. Ker le s tem, da bodejo posestniki lahko dobivali cepilene ameriške trte, in sicer najboljše evropske vrste cepilene na najboljših ameriških podlogah, bomo se ubranili preteči nezdodi. Namen teh vrstic je opozoriti širše občinstvo na to najnovejšo zadrugo ter vabiti k pristopu. Odbor daje drage volje potrebna pojasnila in dopušlja na zahtevo tudi pravila.

Domače stvari.

— (Shod zaupnih mož v Ljubljani.)

V sredo zvečer zbralo se je na povabilo osnovalnega odbora veliko število tukajšnjih rodoljubov na pogovor o shodu zaupnih mož. Živahno se je pritrjevalo nasvetu, da se skliče tak shod, kakor tudi predloženim resolucijam. Stavili so se pa od več strani dopolnilni nasveti, katere bodo poročevalci na shodu uvaževali. Jednournno zborovanje se je zaključilo s povabilom, da se navzoči udeležijo tudi shoda zaupnih mož samega, kateri je določen na 27. t. m. Povabila drugim zaupnim možem se razpošiljajo te dni.

— (Notranjska naša zmagala) se je na mnogih krajih naše domovine veselo proslavljala, zlasti na dan volitve v večjih krajih Notranjske, koder so celo kresovi goreli.

— (Osebne vesti.) Njega Veličanstvo cesar podelil je županu v Podgori pri Gorici gospodu

Dalje v prilogi.

Anton Klančiču v priznanje njegovega mnogoletnega in uspešnega javnega delovanja zlati križec za zasluge s krono. Kakor znano, je bil g. Klančič pri zadnji volitvi na Goriškem izvoljen deželni poslanec. — Davčni praktikant Fran Ukovič v Trstu je imenovan davčnim pristavom.

— (Umrli) je včeraj podravnatelj Ljubljanskega semenišča g. Žiga Bohinc.

— (Vojaške vesti.) Na mesto generalmajorja Morica Fuxa pl. Eschessegga je imenovan poveljnik 56. pehotne brigade polkovnik Anton Sterzi v 50. pešpolku.

— (Vernih duš dan) Le polagoma izgublja narava svoje zeleno krilo in se pripravlja za zimsko spanje. Izredna lepa jesen in krasni solučni dan izvalil je včeraj vso Ljubljano na pokopališče k sv. Krištofu. Saj ima skoro vsaka obitelj tam kako drago bitje, ki počiva v mirodvoru. Včerajšnji in današnji dan pa se vsakdo še tem živeje spominja britke izgube onih, ki so še nedavno bivali v naši aredi. Grobovi so bili bogato nakitjeni s cvetkami, venci in spominskimi trakovi, proti večeru pa je čarobno žarelo na tisoče in tisoče lučic po širnem pokopališču. Posebno bogato okrašeni so bili tudi grobovi slovenskih pesnikov in pisateljev, rodoljubov in rodoljubkinj, katerih delovanja se hvaležno spominja slovenski narod. Pevski društvi „Ljubljana“ in „Slavec“ sta peli pri sokolovi piramidi in pri velikem križu na starem pokopališču vsako po tri žalostinke. Ganljivo petje je naredilo globok vtis na mnogobrojne obiskovalce pokopališča. Tudi danes je romalo mnogo žalujočih k sv. Krištofu, da okraši grobove dražih v Bogu počivajočih, katerih se še posebno tužno spominjamo, stoječ ob njih gomili.

— (Jutrišnja slovenska predstava) Zaradi bolezni gospice Towarnicke pl. Sasove morala se je na jutrišnji dan določena operetna predstava „Mornarji na krov“ odložiti. Ustrezaje mnogostranskim željam ponovi se zbog svoje mične godbe zelo priljubljena spevoigra „Chonchon“ z gospo Ančovo v naslovni ulogi. — Na to predstavo opozarjamo posebno prijatelje slovenskega gledališča na deželi.

— (Koncert „Glasbene Matice“.) Prvi letošnji redni koncert „Glasbene Matice“ bode v ponedeljek 12. novembra. P. n. abonenti naj si blagovolé izbrati svoje sedetse v trgovini g. Zagorjana. Vzpored priobčimo prihodnjic.

— (Slovensko gledališče.) Raupachov „Mlinar“ je že dobrih sedemdeset let star. Če je napolnil včeraj naše gledališče do zadnjega kotička, dokaz nam je, da tiči v njem zdravo jedro, katerega čas ne more zamoriti. S trdno roko obrisani značaji, vpleteni za narodno mišljenje karakteristični prizori, nenavadni povod katastrofi, da se stari mlinar tako rekoč počasi sam umori, in pa grčavi, kakor jesenov les lepo pisani jezik so vedoma ali nevedoma bolj omilili to ljudsko žaloigro, nego pa navada in prikazen duhov. Sinočna predstava je imela tri posebnosti; prvič da stari Črnot ni pokašljeval, drugič da je Konrad videl duhove samo v sanjah, in tretjič da se občinstvo niti mlinarju niti duhovom ni smejalo. Gospod Inemann je popolnem pravilno prispodobil Črnota svoji postavi in trdosrčnega, nezaupnega, delavnega bahača ni predočil kot jetičnika nego kot nadušljivca, ki trpi in umre za srčno hibo. „On mrè za misljo, da mora umreti“, pravi Marijca. Točnejše bi tega samoumora vsled autosugestije noben Ibsen izrazil ne mogel; kakor tudi zavidnega stiskanja trdo zaslužnega denarja in fizične ljubezni do matere zemlje, ki znači pravega kmeta, noben Balzac ali Zola ni bolje izrazil, nego li Črnot z besedami, s katerimi ogovarja svoje najljubše prijatelje: „V črno zemljo morate. Ona me je redila vse moje življenje; ona naj vas ima po moji smrti!“ Gospod Inemann je bil v tej vlogi nov in dovršen. Gospica Slavčeva je bila tako dobra, kakor smo od nje pričakovali. Na obrazu, glasu in kretanju se ji je od prizora do prizora videlo, kako ubogi trpinčeni Mariji ginéva volja in zdravje, dokler tudi nje domišljija prezgodaj ne zamori. Igra je bila od prvega do zadnjega neprisiljena in priprosta; to je posebne pohvale vredno za prizor umiranja. Samo glede kostuma smo se čudili, da gospica Slavčeva, ki sicer jako fino izbira prikladno toileto, ni zavrgla na našem odru običajne s hermelinom obrobljene čepice in jopiča. Gospoda Danila Konrad je znan kot jedna njegovih najboljših vlog. Tudi on je igral naravno brez nepotrebne deklamovanja in pretiravanja. Najbolj nam je ugajal na pokopališču, ko

ugleda v sanjah Črnota in Marijco, ter potem, ko se preplašen vzbudi. Ta prizor nam je dokaz, da se g. Danilo ne zadovolji s šablono, temuč išče vedno novih primernih efektov. K uspehu večera so veliko pripomogle gđ. Nigrinova (županja), M. Nigrinova (Pivkovka) in Kozjakova (Korenka), originalni grobokop (gosp. Podgrajski), gospoda Perdan (Pivek) in Lovšin. Igra je tekla gladko; uprizoritev je bila deloma nova, povse pa skrbna in točna. „Dramatičnemu društvu“ priporočamo, naj ponovi „Mlinarja“ kako nedeljo popoldne. Hvaležnih gledalcev mu ne bo nedostajalo. L.

— (Planinska flora) Član planinskega društva prinesel nam je celo zbirko cvetk. katere so nabrali nekateri izletniki včeraj pri Sv. Katarini in na Toškem čelu, namreč: trobentice, teloh, vijolice, korček in blinokstnice. Gotovo redka prikazen o vseh Svetih!

— (Dogodbe v Istri.) Zadnje dni se ni v isterskih mestih nič zgodilo, dasi so italijanski listi pridno hujskali. Ljudje so se menda streznili, videč, da je že kakih 60 „rodoljubov“ pod ključem. Okrajni glavar dr. Hochegger, ki je v Piranu tako čudno postopal, se je vrnil v Trst in na njegovo mesto je prišel iz Poreča namestniški svetnik Schaffenhauer-Niya. Ker italijanski oficijelni, oficijozni in neodvisni tisti tajé, da so imele demonstracije v Istri in v Kopru iredentističen značaj, je posl. Klun predložil vladi dokaze.

— (Kaj je s slovenskimi paralelkami na Goriški gimnaziji?) Ko je ekselencja Madayski stopil prvič kot naučni minister pred parlament, je slovesno izjavil, da bo učna uprava drage volje ustregla vsem tistim narodnostnim zahtevam, gledé katerih se zjedinijo zastopniki obeh, v dotični kronovini prebivajočih narodov. Nikjer se ni prebivalstvo te ministrove obljube bolj oveselilo kakor na Goriškem. Narodnostni boj je tam omejen na mesto Gorico in na nekatere druge občine, a razmere na ondodni gimnaziji so tako neznosne, da so se vzlic vsem nasprotstvom slovenski in italijanski poslanci zjediniли ter zahtevali, naj se vsaj na spodnji gimnaziji ustanové slovenske in italijanske paralelke. Letos na spomlad so šli vsi goriški poslanci z grofom Francem Coroninijem na čelu in mu sporočili to svojo željo. Človek bo mislil, da jej bo minister z veseljem ustregel, tembolj, ker se da prav lahko izvršiti. Minister je sicer obljubil, da bo to prošnjo uvaževal, a storil ni drugega nič, kakor da je poslal v Gorico nekaj nemških profesorjev, ki niso zmožni ne slovenskega ne italijanskega jezika. Sedaj se nam z Dunaja javlja, da namerava učno ministerstvo začetkom prihodnjega šolskega leta na Goriški gimnaziji ustanoviti take pripravljalne tečaje, kakeršen je na Celjski gimnaziji. Vsled te dobrote bi bilo goriškim dijakom namesto osem kar devet let študirati. Sodimo, da se bodo goriški Slovenci in Italijani za to uredbo visokemu naučnemu ministerstvu prav lepo zahvalili, ker bi na ta način iz dežja prišli pod kap.

— (Tržaško namestništvo) je pred kratkim ustavilo sklep občinskega sveta Tržaškega, da je v okoličanskih šolah odstraniti zemljevide, ki se sedaj rabijo, in je nadomestiti z zemljevidi z italijanskimi imeni. Ta famozni sklep je namestništvo sedaj razveljavilo češ, da spada nadzorstvo šol v njegovo kompetenco.

— (Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Prvačini) priredi dné 4. novembra t. l. v proslavo petdesetletnice rojstva pesnika Simona Gregortiča slavnostno veselico z jako zanimivim vzporedom. Po veselici prosta zabava. Vstopnina k veselici 20 kr. Sedež 10 kr. Radodarnosti se ne stavijo meje. Začetek veselice ob polu 6. uri zvečer.

— (Novo poštuo in brzojavno poslopje v Trstu) se je slovesno odprlo minulo nedeljo ob 1. uri popoldne in izročilo prometu. Včeraj so se pa preselili glavni uradi za pošto, brzojav in telefon v novo zgradbo. V prekrasni palači pa zaman iščeš napisa v slovenščini, jezik velikega dela prebivalstva ni našel prostora na domačih svojih tleh. Od vseh strani videti je le italijanske in nemške napise. Saj Slovenec je krotka in potrpežljiva duša!

— (Drzen roparski napad.) V torek malo pred poludnem je šetala učiteljica ženskega liceja v Trstu gđna. Incontrera s dvema prijateljicama na „Acquedotto prolungato“, ko se ji je približal neznan človek, jo zgrabil za vrat in ji odtrgal zlato verižico, potem pa pobegnil. Drznega napadalca

pa sta na begu ustavila nek sprehajalec in redar, ki ga je odvel v zapor. Zločinec je 21 letni nabiralec cunj Anton Barut.

— (Nesreča na morji.) Blizu Pulja pri Brioniških otokih sta trčila v noči od torka na sredo ogerski parobrod „Venezia“ in avstrijski parobrod „Arrigo“. Poslednji se je potopil, ker se je razletel parni kotel. Moštvo potopljenega parnika se je rešilo.

— (Edisonov fonograf.) v prizemlji filharmoniskega poslopja si je poslednje dni pomnožil svoj obsežai in zanimivi repertoar z nekaterimi novimi slovenskimi točkami („Bodi zdrava domovina“, „Naprej“, „Teharski plemiči“ itd.) Razstavljen je samo še danes do 10 ure zvečer in v soboto in nedeljo ob navadnih urah.

Slovenci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Uredništvu našega lista je poslal:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Stiskovič v Velikih Laščah 10 kron. — Živio!

Brzojavke.

Trst 2. novembra. Piranski župan dr. Fragiaco je demisioniral.

Dunaj 2. novembra. Isterska poslanca, ki sta nameravala izstopiti iz Coroninijevega kluba, se še nista odločila. Vlada ju je zagotovila, da se dvojezični napisi ne napravijo v nobenem mestu, kjer imajo Italijani večino. Tudi v Kopru in v Piranu se napravijo le provizorno in se zopet snamejo ter nadomesté s samoitalijanskimi, čim se prebivalstvo umiri. Slovenski poslanci so vsled vladnega odnehanja silno razburjeni in bodo v ponedeljek novič interpelovali. Ministerstvo dela z vso silo na to, da uduši istersko vprašanje.

Dunaj 2. novembra. Obe zbornici državnega zbora sta izrazili sožalje na smrti ruskega carja.

Dunaj 2. novembra. Danes popoldne je bila v ruski cerkvi maša zadušnica za ruskega carja.

Dunaj 2. novembra. Glavni dobitnik srečk iz l. 1860. v znesku 300.000 gld. je zadela srečka serija 7204, št. 6.

Peterburg 2. novembra. Smrt carja Aleksandra se je stolnemu mestu naznanila s streljanjem iz topov. Car je bil pri popolni zavesti do smrti. Ob 10. uri dopoldne je prejel sv. obhajilo.

Peterburg 2. novembra. Car Nikolaj je razglasil manifest, s katerim pozivlja ruski narod, naj bo jedin in složen s svojim vladarjem. Pri spominu svojega očeta in pred Bogom obeča, da bode jedini smoter vsemu njegovemu delovanju mirni razvoj ruskega prebivalstva, moč in slava Rusije, sreča in blagostanje naroda. Veliki knez Jurij ostane prestolonaslednik, dokler Bog ne blagoslovi carjevega zakona.

Pariz 2. novembra. Predsednik je kondoliral carju Nikolaju in poslal generala Sausierja, da ga zastopa pri pogrebu. S hiš vihra brez števila črnih zastav. Madame Adam organizuje žensko deputacijo, da pojde v Peterburg.

Berolin 2. novembra. Cesar Viljem pojde osebno k pogrebu ruskega carja v Peterburg.

Začetek ob 1/8. uri zvečer.

Štev. 16. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 602

V soboto, dné 3. novembra 1894.

Materin blagoslov

ali

nova Chonchon.

Igra s petjem v petih dejanjih. Preložil Jos. Cimperman. Režiser g. Dragotin Freudenreich-Veselič.

Za to igro je „Dram. društvo“ preskrbelo izvirno godbo A. Müllerja.

Začetek točno ob 1/8. uri, konec po 10. uri zvečer.

Pri predstavi svira orkester slav. c. in kr. pešpolka št. 27. Vstopnino glej na gledališkem listu.

Prihodnja predstava bo v torek, dné 6. novembra t. l.

Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer.

RAZGLAS.

Državno vojno ministerstvo namerava v priloženem seznamu A navedene oblačilne in opravne predmete iz usnja, ki reprezentujejo četrtino normalne potrebe za l. 1895., dobivati od malih obrtnikov.

Kot pravilo imajo veljati ponudnikom dotičnih dajatev sledeče določbe:

1.) Ponudbe za prevzete take dajatve smejo se vložiti le od mojstrov, ki stalno bivajo v Avstro-Ogerski, in so z obrtnim listom obrtniške oblasti pooblašteni, da smejo dotično obrt samostojno izvrševati in ki dotične predmete izdelujejo faktično v lastni svoji delavnici.

2.) Vsak mali obrtnik se lahko udeleži te dajatve, kakor ga je volja, bodisi samostalno bodisi kot udjaveze. V prvem slučaju ima sam vložiti ponudbo, sestavljeno po obrazcu A, ki je zadej razviden.

Mali obrtniki, ki se združujejo v jedno zadrugo, da dajatev preskrbujejo, izberó naj si najprej pooblaščenca, od katerega je potem ponudba sestavljena po omenjenem obrazcu s popisom po njemu zastopanih malih obrtnikov vposlati. Obrazec k temu popisu je pod B takisto priložen.

3.) Potrdilo na ponudbi, oziroma seznamu, o pravici samostojnega izvrševanja dotične obrti dobi se v mestih, kjer je obrtna oblast, pri le-tj oblasti, v drugih mestih pri občinskem predstojništvu.

Na ponudbe (sezname), v katerih ni tega potrdila, se ne bode oziralo.

Če pooblaščenec zastopa zadrugo čevljarških mojstrov ali pa zadrugo jermenarskih, sedlarskih i. t. d. mojstrov, potem ima tako za čevljarške, kakor za ostale mojstre vložiti posebno ponudbo o seznamu.

4.) Mali obrtniki, ki pripadajo kaki zavezi kot članovi, ne smejo tudi hkrati posamezno oferirati. Isto tako ne sme noben mali obrtnik pripadati dvema ali celo več zavezam.

5.) Ponudbe, previdene s kolkom 50 kr., naj se vpošljejo najkasneje do 23. decembra 1894. leta

intendanciji onega vojaško-teritorialnega področja, v katerem bivajo mali obrtniki (odnosno pooblaščenec zaveze).

Te intendancije so:

intendancija	1. voja v Krakovu,
"	2. " na Dunaji,
"	3. " v Gradcu,
"	4. " Budimpešti,
"	5. " Požunu,
"	6. " Košicah,
"	7. " Temešvaru,
"	8. " Pragi,
"	9. " Jozefovem,
"	10. " Przemyslu,
"	11. " Lvovu,
"	12. " Sibirju,
"	13. " Zagrebu,
"	14. " Inomostu,
"	vojnega poveljništva v Zadru.

Na ponudbe, ki prepozno prihajajo, ali ki se pošljejo telegrafnim putem, se ne bode ozir jemal.

6.) Uzorci za poskušnjo ni treba pošiljati, niti ni treba jamčevine (kavcije) polagati.

7.) Denarna vrednost dajatvene partije se ima ravnati po broju v razmerji k razpisani skupni dajatveni količini.

Pri obutalu si državno vojno ministerstvo pridržuje v soglasji z besedilom obrazca ponudbe, določevati vrste in velikostne razrede obutal, ki jih imajo oddajati pojedini mali obrtniki (zaveze), in sicer pri naročevanju samem.

Lahki čevlji se bodo le takim ponudnikom odkazali, kateri v ponudbi specijelno izjavljajo, da tudi te vrste obutalo vsprejmo v dajatev.

8.) Vrste, ki se imajo dajati, morajo biti izdelane od dotičnih malih obrtnikov, katerim se je dajatev naročila, v lastni delavnici.

Odstop (cesija) dajatve, ki se je koma naročila, drugim osebam, bodisi proti plačilu ali brezplačno, ni dovoljen in bi imel za posledico, da se dotične vrste popolnoma izključijo od prevzeta.

9.) Za orijentovanje o razmerah glede cen naj služi spodajšnji seznam B, iz katerega so razvidne cene, ki so zdaj veljavne za dobavljalne družbe vojskine. Višje cene kot tu navedene se ne mogó nikomur dovoliti.

10.) Oddaljeni kraji in oddaljeni termini za naročene vrste naznanijo se takrat, ko se bode prisodila komu dajatev, to bode mes. ca. januarja 1895. l. Načelno je oddajalno mesto ono monturno zalagališče, ki je najbližje prebivališču dotičnega zalagatelja.

Oddajalni róki padejo v čas od 1. maja do 31. julija 1895. leta.

Da se oddajanje kolikor možno olajša, ustanovile se bodo, ako bi kazalo, za male obrtnike iz krajev, ki so posebno oddaljeni od monturnega zalagališča, bliže ležeča mesta.

11.) Vse vrste, ki se imajo oddajati, morajo tako glede kakovosti materiala, kakor glede oblike dimenzij, teže in konfekcije popolnoma odgovarjati eraričnim uzorcem, ki leže pri monturnih upravnih zavodih.

Ti uzorci z opisom in črtajem, in k obutalom tudi prikojevalne patrone so vsakomur na vpogled pri monturnih zalagališčih šte. 1 v Brnu, šte. 2 v Budimpešti, šte. 3 v Gradci in šte. 4 v Kaiser Ebersdorfu, oziroma se lahko od tam naroče proti plačilu.

Gledé materiala (Rohrplattenstoff) za telečake iz telečje kože in za nalojnjače se opozarja specijelno na dotično opazko v seznamu A.

Čevljarški mojstri jednega kraja, ki se hočejo natančneje informirati o izgotavljanju vojaških obuval po uzorcih, lahko iz svoje srede jednega mojstra odpošljejo v bližnje monturno zalagališče, ki mu bode dalo dotične potrebne informacije.

12.) Dovoljeno je, posluževati se strojev. V vsakem slučaju pa morajo biti obušala vseskozi šivana.

13.) Gledé vizitacije oddanih obutal se opomni, da se najpreje notranja kakovost preiskuje na ta način, da se razpore eden odstotek (najmanj jeden par) vsake oddajalne partije od častnika, ki jo bode prevzel.

Če se ni pri tej preiskavi nič pomanjkljivega pokazalo, preiskovala se bode vsa partija, ne da bi se dalje paralo. Če bi pa bilo kaj pomanjkljivega, kar se tiče notranje kakovosti, iz česar bi brezdvomno sledilo, da obušala ne odgovarjajo vsem propisom, potem se takoj vsa partija smatra za izmeček in se odkloni. Če bi pri prvi preiskavi bilo takega dvoma, dali odgovarjajo preiskovana obušala uzorcem, preiskovalo se bode dvo, no, eventualno trojno odstotno število (najmanj pa dva do tri pare čevljev).

Če ni nikakih pomislekov proti vsprejetju, se razparjeni komadi na erarične stroške zopet popravijo. Inače se ti komadi razparjeni, kakor so, vrnejo zalagatelju, kateremu potem ne pristaja pravica do odkodnine.

Vojaška in jahalna oprava pregledovala se bode vsak komad posebe.

14.) One vrste, gledé katerih se je pri vizitaciji izkazalo, da niso narejene po uzorcih, ali katere so se doposlale stoprav potem, ko je potekel rok za oddajanje, se ne bodo vsprejemale.

15.) Če misli kak mali obrtnik (zaveza), da odklonitev kake vrste ni utemeljena, je upravičen, prositi za nepristransko komisijo. Dotična prošnja naj se vloží najkasneje v 14. dnevih od dneva odklonitve pri onem kornem poveljništvu, v katerega področji se nahaja monturno zalagališče (oddajalno mesto), ki je dotične vrste odklonilo.

Nepristranska komisija (razsodišče), ki jo ima sklicati omenjeno korno poveljništvo, obstoji iz jednega štabnega častnika vojske kot predsednika; iz dveh stotnikov (ritmajstrov) vojske; iz jednega uradnika vojne intendancije in iz treh zvedencev civilnega stanu, od katerih jednega določi zalagatelj, jednega monturno zalagališče (odnosno korna intendancija, v katere področji leži dotična prevzemna postaja) in jednega trgovsko sodišče vsled prošnje kornega poveljništva.

Če trgovskemu sodišču ni možno, imenovati zvedenca, onda ima korno poveljništvo naprositi dotično trgovsko in obrtniško zbornico, da deleguje zvedenca.

Sodba, katero izjavi večina vseh članov razsodišča glede vsprejetja ali odklonitve vrst na temelju dajatvenih pogojev, se ima smatrati za konečno odločitev, proti kateri ni nobene pritožbe niti administrativnim, niti pravnim putem.

Stroški nepristranske komisije zadenejo v slučaju, če je komisija spoznala, da ni moči vseh njej predloženih vrst vsprejeti, zalagatelja, v protivnem slučaju, to se pravi, če se vse vrste vsprejmo, pa vojaški erar.

Če pa je bilo spoznano, da samo jeden del predloženih vrst ni za nobeno rabo, potem ima zalagatelj od skupnih stroškov nepristranske komisije trpeti samo tisto kvoto, katera odgovarja oddajalni vrednosti dotičnih vrst, gledé kojih se je izreklo, da niso za vsprejetje.

Na Dunaju dné 10. oktobra 1894.

Obrazec A.

Intendanciji c. in kr. voja v

Ponudba.

Kolek 50 kr.

Jaz N. N. stanujoč v (mesto, ulica in hišna številka) na (kronovina, pri ponudnikih iz Ogorske tudi županija) izjavljam s tem, da sem pripravljen, obušala vsake vrste, številke in velikostnega razreda¹⁾ po cenah objavljenih v razglasu drž. vojnega ministerstva z dne 10. oktobra 1894, oddelek 13, šte. 2122, v smislu določil tega razglaša, ki so mi v polnem obsegu znana in kojim se popolnoma podvržem, sam izgotavljam in na lastni račun dajati.

Takisto vsprejemam pod istimi pogoji dajatev lahkkih čevljev.²⁾

Seznam (sezname) onih malih obrtnikov, v katerih imenu vlagam to ponudbo, je (so) priložen(i).³⁾

V dné 1894.

Da je gospod N. N. v N. obrtno pravico uživajoč samostojen čevljarški (jermenarski i. t. d.) mojster, se s tem potrjuje.⁴⁾

Pečat
obrtnekrayne
oblasti

Podpis

(krstno ime in priimek, razločno napisan).

¹⁾ Ponudniki vojaške in jahalne oprave imajo besede „obutala vsakega razreda, številke in velikostne vrste“ izpustiti, in mesto njih navesti število in kakovost vrst, katere bi bili pripravljeni dajati.

²⁾ Ta stavek je vsprejeti v ponudbo le od takih malih obrtnikov, kateri bi hoteli eventualno tudi zalaganje lahkkih čevljev sprejeti.

³⁾ Ta tretji stavek naj sprejmo samo oni mali obrtniki v ponudbo, kateri se zedinijo v svrhu izvrševanja zalaganja v zavezo.

⁴⁾ Samo ponudbe posameznih ponudnikov morajo biti previdene s tem potrdilom.

Seznam A. O dajatvenih vrstah.

Vrste						Ponudbenikom iz	
						kraljevin in dežel zastop- panih v držav- nem zboru	dežel ogerske krone
						pridržane so v oddajo	
Gotovi	čevlji	lahki škornji	nizki škornji	škornji za konjico	huzarske čizme	36065	15457
						12163	5212
						2538	1087
						4942	2118
						1375	590
						4960	2100
						2870	1230
Jermenov za hlače (novi vzorec**)						350	150
Popolni telečaki z nosnim odrom M. 1888*)						1313	562
Popolni telečaki brez nosilnega odra in brez tor- nistarske igle						2660	1140
Nosilni odri za telečake						14	6
Tornistri za naboje*)						560	240
Tornistri za spise*)						263	112
Tornistri za konjico brez nabojnjača						438	187
Tornistri za topništvo brez nabojnjača in brez jermenov za jedilne šalice						28	12
Kratki jermeni za jedilne šalice k tornistrom Dolgi jermeni za jedilne šalice k tornistrom						3850	1650
Pasovi brez zaponk M. 1888						735	315
Pasovi z zaponko						4865	2085
Tobolci za sabljino bodalo k repertirkam						700	300
Tobolci za sabljino bodalo Werndl-ovim puškam za pešce						245	105
Tobolci za sabljino peštvu						805	345
Pasovi za konjico s karabinsko zaponko						147	63
Pasovi za konjico brez karabinske zaponke**)						123	52
Nosilne priponke k pasu						210	90
Pasovi s karabinsko zaponko**)						210	90
Tobolci za pijonirske sablje k pasu pri trénu						5915	2535
Jermeni za puške						718	307
Jermeni za repertirko karabinko						112	48
Plasčeni jermeni za konjico in moštvo tréna						280	120
Plasčeni jermeni za konjico in moštvo tréna						18	7
Plasčeni jermeni za konjico in moštvo tréna						88	37

Seznam B. O dajatvenih cenah.

Imenoma				Jednotna cena		Z besedami:	
				gld.	kr.	goldinar.	krajcarjev
1	1	6.	5	13	pet	trinaest	
1	1	7.	5	11	pet	jedenajst	
1	1	8.	5	06	pet	šest	
1	1	9.	4	94	štiri	štiriindevetdeset	
1	1	10.	4	96	štiri	šestindevetdeset	
1	1	11.	4	80	štiri	osemdeset	
1	1	12.	4	78	štiri	oseminsedemdeset	
1	1	13.	4	72	štiri	dvainosedemdeset	
1	1	6.	3	76	tri	šestinsedemdeset	
1	1	7.	3	75	tri	petinsedemdeset	
1	1	8.	3	71	tri	jedeninsedemdeset	
1	1	9.	3	65	tri	petinšestdeset	
1	1	10.	3	64	tri	štiriinšestdeset	
1	1	11.	3	55	tri	petinpetdeset	
1	1	12.	3	52	tri	dvainpetdeset	
1	1	13.	3	50	tri	petdeset	
1	1	6.	6	95	šest	petindevetdeset	
1	1	7.	6	90	šest	devetdeset	
1	1	8.	6	86	šest	šestinosedemdeset	
1	1	9.	6	59	šest	devetinpetdeset	
1	1	10.	6	58	šest	oseminpetdeset	
1	1	11.	6	49	šest	devetinštirideset	
1	1	12.	6	46	šest	šestinštirideset	
1	1	13.	6	44	šest	štiriinštirideset	
1	1	6.	8	95	osem	petindevetdeset	
1	1	7.	8	91	osem	jedenindevetdeset	
1	1	8.	8	86	osem	šestinosedemdeset	
1	1	9.	8	57	osem	sedeminpetdeset	
1	1	10.	8	56	osem	šestinpetdeset	
1	1	11.	8	47	osem	sedeminštirideset	
1	1	12.	8	44	osem	štiriinštirideset	
1	1	6.	9	11	devet	jedenajst	
1	1	7.	9	07	devet	sedem	
1	1	8.	9	03	devet	tri	
1	1	9.	8	69	osem	devetinšestdeset	
1	1	10.	8	67	osem	sedeminšestdeset	
1	1	11.	8	59	osem	devetinpetdeset	
1	1	12.	8	55	osem	petinpetdeset	
1	1	13.	8	55	osem	petinpetdeset	
1	1	6.	—	19	—	devetnajst	
1	1	7.	6	28	šest	osemindevajset	
1	1	8.	4	93	štiri	triindevetdeset	
1	1	9.	1	35	jedna	petinštirideset	
1	1	10.	3	29	tri	devetindevajset	
1	1	11.	4	9	štiri	devet	
1	1	12.	7	51	sedem	jedeninpetdeset	
1	1	13.	7	96	sedem	šestindevetdeset	
1	1	14.	—	77	—	sedeminšestdeset	
1	1	15.	—	10	—	deset	
1	1	16.	—	12	—	dvanaest	
1	1	17.	—	47	—	sedeminštirideset	
1	1	18.	—	52	—	dvainpetdeset	

*) Material, iz kojega se izdelujejo telečaki (Rohrplattenstoff), nabojnjače in tornistri za spise dobivajo ponudniki za ceno 38 kr. za garnituro k telečaku, 54 kr. za garnituro k tornistrom za spise pri najbližjem monturnem zalagališču.
 **) Od teh vrst je izdelati 5 odstotkov po 1. in 95 odstotkov po 2. velikostni vrsti.
 ***) Od teh vrst je izdelovati 50 odstotkov po 1. in polovica po 2. velikostni vrsti.

